

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

۲۴ اپریل، ۲۰۲۲

داکتر عبدالرحمن زمانی

نمونه های از حمایت استخباراتی انگلیس ها از رژیم خاندانی نادرشاه

(از لابلای اسناد آرشیف انگلستان)

در رابطه با تلاش های امنیتی و استخباراتی انگلیس ها برای حمایت از رژیم دست نشانده نادری، درین جا برای جلوگیری از طولانی شدن کلام، تنها به ذکر چند نمونه از اسناد مربوط به سفر اول از جمله دو سفر غازی امان الله خان برای شرکت در مراسم حج اکتفا میکنیم. این اسناد از دوسیه های استخبارات استراتیژیک افغانستان شامل مکاتبات دیپلوماتیکی میباشد که بین اندریو ریان Andrew Ryan سفیر بریتانیا در جدّه عربستان سعودی، پیرسی لوراین Percy Loraine کمشنر عالی بریتانیا در قاهره مصر، مکوناچی Richard Roy Maconachie وزیر مختار انگلیس در کابل، رابرت گراهام Robert Graham سفیر انگلیس در ایتالیا، آرتر هیندرسن Arthur Henderson از دفتر خارجه، نایب السطنه هند بریتانوی در دهلی جدید و وزیر دولت برای امور هند بریتانوی ردوبدل شده اند.

این اسناد نه تنها عمق ترس و بیم مقامات انگلیسی از فعالیت های غازی امان الله خان و بکار انداختن دستگاه وسیع و عریض آنها برای جلوگیری از برگشت وی به منطقه و افغانستان را نشان میدهد، بلکه جواب دندان شکن به آنده از مخالفین غازی امان الله خان نیز خواهد بود که مدعی اند قهرمان آزادی افغانستان بعد از پناهندگی در ایتالیا قهرمانی و یاران جان بر کف خویش را فراموش کرد، در برابر استبداد دوره های بعدی سکوت کرد، در برابر کشتار هواداران و یارانش بی تفاوت ماند، و از مصاحبه با خبرنگاران فرار کرد. این اسناد گفتار «هندیه دافغانستان» ، دختر غازی امان الله خان ، را هم که میگوید، خانواده اش در تبعید با مشکلات شدید اقتصادی دچار بوده است، تائید نموده، علت تقاضای عواید دارائی شخصی ملکه ثریا را از رژیم خاندانی نادرشاه روشن ساخته، و متهم نمودن غازی امان الله خان به بزدلی و سازش با انگلیس ها را رد میکند. در لابلای اسناد

ذیل که بدون هیچ تبصره برای قضاوت خود خوانندگان گرامی تقدیم میشوند، از فشار انگلیس ها بر دولت ایتالیا نیز پرده برداشته میشود.

۱. تلگرام ۱۴ اپریل ۱۹۳۱ سفیر انگلستان در جده به دفتر خارجه.

درین تلگرام محرمانه، اندریو ریان Andrew Ryan سفیر بریتانیا در عربستان سعودی به آرتر هیندرسن Arthur Henderson در دفتر خارجه مینویسد که «من ترتیبیاتی را گرفته ام تا در باره حرکات شاه سابق افغانستان زودترین اطلاعات را بدست آورم. شما مشکلات کشف فعالیت های مخفی در مکه را درک میکنید. من امروز صبح طی یک صحبت از یوسف یاسین [نزدیک ترین مشار و سکرتر سیاسی عبدالعزیز ابن سعود پادشاه عربستان سعودی- زمانی] بصورت عادی راجع به درست بودن آوازه های آمدن شاه سابق افغانستان به حج، پرسیدم. وی در جواب گفت که امان الله تصمیمش را در یک مکتوبی اعلام کرده است. وی خودش علاوه کرد که [شاه عبدالعزیز- زمانی] ابن سعود شرکت حاکم فعلی افغانستان [محمد نادرشاه] را در مراسم حج ترجیح میدهد، اما بنا به دلایل مذهبی نمیتواند مانع شرکت امان الله شود. این به اساس اصول قبول شده است که نمیتوان از اجازه دخول هیچ مسلمی به اماکن مقدس جلوگیری کرد. وی از هینتی از کابل هم ذکر کرد. من از آشکار ساختن هر نوع علاقه خاص به امور افغانستان اجتناب ورزیدم. من راجع به خطر اعلام رسمی پالیسی یا ترور کدام اسناد قبلی ندارم. بنا بران، تا انکشافات بعدی و یا در صورت طولانی شدن اقامت وی، لازم افتد، من پیشکش آنرا به حکومت حجاز خوب نمیدانم. ترور در دوران مراسم حج بعید به نظر میرسد».

۲. تلگرام ۱۴ اپریل ۱۹۳۱ کمشنر عالی بریتانیا در قاهره به دفتر خارجه.

درین تلگرام پیرسی لوریان Percy Loraine به آرتر هیندرسن Arthur Henderson نوشت که «صبح ۹ اپریل امان الله، شاه سابق افغانستان، در پورت سعید پیاده شده، و به همراهی یک مأمور پولیس با قطار چاشت روانه "سویز" شد. احمد [؟] طرزی و ادیب خان با وی بودند. چهار افغان دیگر، غلام نبی [غلام نبی خان چرخ پیسر سپه سالار غلام حیدرخان چرخ] سفیر افغان در انگوره، شجاع الدوله، عبدالعزیز [چرخ] و فضل احمد، بتاريخ ۱۱ اپریل از الکسندریه وارد سویز شده و توسط امان الله پذیرائی شدند».

در جواب یک سؤال دو نفر مصری، هردو نفر "وفدی" [اعضای حزب سیاسی آزادی ملی وفدا که در دوران سالهای دهه ۲۰ و ۳۰ یکی از محبوبترین و پرنفوذترین احزاب سیاسی مصر بود. این حزب در انتقال قدرت از شاهی مطلقه به شاهی مشروطه که توسط پارلمان انتخابی ملی اداره

میشد و قانون اساسی ۱۹۲۳ نقش عمده داشت. این حزب بعد از کودتای نظامی سال ۱۹۵۲ منحل شد - زمانی]، که آیا وی تصمیم گرفته است به افغانستان برگردد، امان الله گفت که وی برای جلوگیری از خونریزی مردم، کناره گیری کرد. وی علاوه کرد که برگشت وی به افغانستان، مربوط به اراده مردم است، که در مدت کمتر از شش ماه درین باره تصمیم خواهند گرفت. وی اظهار داشت که سفرش به حجاز هیچ مقصد سیاسی نداشته و تنها برای حج است. اما یک افغان در سویز اظهار عقیده نموده گفت که امان الله نیت دارد با آن رهبران افغان ملاقات کند، که احتمالاً برای ملاقات با وی به حجاز می آیند.

توقع میرود که امان الله و همچنان چهار افغانی که در پراگراف دوم ذکر شدند، توسط کشتی بخاری "طایف" امروز بطرف جدّه حرکت کنند. از تماس با سفیر در قاهره کدام راپوری داده نشده است.» قابل یادآوریست که سفیر افغانستان در قاهره حضرت محمد صادق المجددی بود. بروایت دانشمند شناخته شده افغان، آقای فضل غنی مجددی (نواسه حضرت محمد صادق مجددی) بعد از آنکه محمد نادرشاه، خلاف سوگند و پیمانی که با حضرت فضل عمر مجددی (نورالمشایخ) داشت، تخت افغانستان را غصب نمود، نخست وزارت عدلیه را به برادر کوچک، حضرت محمد صادق المجددی، پیشنهاد کرد، که پذیرفته نشد. حضرت صاحب دلیل پذیرفتن وزارت عدلیه را به محمد نادرشاه توضیح داده گفت که «فردا اگر خودت مثل امان الله خان به کمک احتیاج شوی، باز من بحیث وزیر عدلیه شما، به شما کمک کرده نمیتوانم، اما شاید بحیث حضرت شوربازار بتوانم کمک کنم». بعد از آن بود که وزارت عدلیه به حضرت نورالمشایخ داده میشود. حضرت محمد صادق المجددی از این قبولی وزارت عدلیه توسط برادر بزرگ خود ناراحت شده میگوید که «من که برادر خورد شما بودم این وزارت را قبول نکردم، شما چرا قبول کردید؟». بنظر خانواده مجددی، تقرر حضرت محمد صادق المجددی بحیث سفیر در مصر، دور کردن او از صحنه سیاسی افغانستان یا به عبارت دیگر تبعید به خارج تلقی میشود. (گفتگوی تلفونی استاد فضل غنی مجددی با این قلم در کالیفورنیای شمالی).

از تلگرام و اسناد دیگر آرشیف هند بریتانوی معلوم میشود که انگلیس ها و رژیم محمد نادر شاه از سفیر افغانستان در قاهره مطمئن نبوده و او را تحت مراقبت داشتند. از طرف دیگر، از خاطرات خود مجددی فهمیده میشود که او در دوران مراسم حج آن سال اشتراک نموده و به نفع رژیم محمدنادر خان فعالیت میکرده است. در صفحه ۱۵۸ خاطرات حضرت صاحب شوربازار میخوانیم که «در ایامی که امان الله خان در حجاز بنام حج آمده بود، غلام نبی خان هم حضور داشت و برای

مراجعت او به کابل بذل مساعی میکرد و بطور آشکار و بی پرده اقدامات مینمود. وقتیکه محرر عاجز به حجاز رسیدم و برای رفع اسبابکه افغانستان را باز به انقلاب می انداخت داخل اقدامات شدم و همگی زحمات غلام نبی خان و امان الله خان بر باد شد، از من خیلی شکایت میکرد. من از حکومت مطبوعه ام خواهش کردم که باید غلام نبی خان را به کابل طلب نکنند و بگذارند که خارج مملکت باشد، ولی نظریه من قبول نشد...».

۳. تلگرام ۱۵ اپریل مکوناچی سفیر انگلستان در کابل به آرتر هیندرسن Arthur Henderson در دفتر خارجه.

درین تلگرام که به جواب تلگرام شماره ۳۷ نوشته شده است، سفیر انگلستان در کابل از اقدامات غیر مترقبه غازی امان الله خان بیم داشته، خواهان مراقبت شدید وی بوده برای توجیه دلایل آتی را ذکر نموده مینویسد :

– وی قادر است از جان گذشته مثل [جنگ] سال ۱۹۱۹ [خطر بزرگ را قبول نموده] دست به قمار بزند.

– بنظر نادرشاه ، اگر وی به سرحد هند برسد، چانشش بسیار هم بد خواهد بود، رجوع شود به ارسال شماره ۶۳ تا ۹ سپتمبر من .

– مثل سال ۱۹۱۹، در حالت فعلی هم خبررسانان برایش راجع به احساسات قبایل به نفع وی و تأثیرات پروپاگند لاهور [اشاره به نشر نامه غازی امان الله خان در جریده زمیندار لاهور - زمانی] راپور های مبالغه آمیز میفرستند.

– فقر شاید او را بیشتر به ماجراجویی آماده سازد، تا ازین حالت برآمده ، و ممکن از منابع روسی برایش پول داده شود.

– اقدامات حکومت ایتالیا و علاقه به پنهانکاری خودش، مشکوک بنظر میرسند، خصوصاً با در نظر داشت راپور دریافت شده تاریخ ۱۲ ماه مارچ توسط حکومت هند که در آن در رابطه با امان الله توافق سری بین ایتالیا و روسیه، و توطئه روسیه در ایالت سرحدی شمال غربی به نفع امان الله ذکر شده است.

– تلگرام مؤرخ ۴ اپریل کمشنر عمومی ایالت سرحدی شمال غربی، معتقد است که جنبش سرخپوشان عبدالغفار [خان] با قضیه امان الله ارتباط نزدیک دارد.

– این واقعیت که امان الله همین حالا با پاسپورت دارای نام مستعار سفر میکند، تبدیل ان و ناپدید شدنش را آسان میسازد.

در روشنی [نکات] فوق، من تدابیر احتیاطی ذیل را سفارش میکنم :

i. برای جلوگیری از ناپدید شدنش، مراقبت شدید وی در حجاز.

ii. و اگر وی ناپدید شود، بررسی کردن دقیق حجاجی که از حجاز بطرف شرق سفر میکنند.»

۴. تلگرام ۱۹ اپریل سال ۱۹۳۱ نایب السلطنه هند برای سکرتر دولت در امور هند.

وایسرای هند بریتانوی درین تلگرام به وزیر دولت انگلستان برای امور هند مینویسد که «ما مشکلات کشف فعالیت های مخفی در مکه و اهمیت آنرا درک میکنیم، اما آنچه واقعاً اهمیت حیاتی دارد، معلومات راجع به حرکت امان الله بوده و اینکه تا وقتی وی در حجاز باشد، نباید از نظارت ما دور و ناپدید شود. اگر وی حجاز را از طریق بحر ترک کند، ما برای بدست آوردن جزئیات مکمل، مثل اسم فرضی، تغییر لباس، تاریخ، کشتی، منزل مقصود، و همراهانش سپاسگزار شما خواهیم بود. ما اطمینان داریم، که بدون پیش داوری راجع به سوال وقوع مصارف درگیر، برای بدست آورد اطلاعات دقیق این نقاط، هر نوع تلاشی صورت خواهد گرفت. (کاپی به کابل).»

۵. تلگرام ۱۹ اپریل اندریو ریان سفیر انگلستان در جده به آرتر هیندرسن در دفتر خارجه.

درین تلگرام سفیر انگلیس اطلاع میدهد که غازی امان الله خان و همراهانش صبح ۱۸ ماه اپریل به جده رسیده و بعد از ظهر روانه مکه شدند. تلگرام می افزاید که « آنها لباس حج [احرام] پوشیده بودند و از ایشان استقبال شاننداری بعمل آمد، که در آن چندین نفر از مأمورین عالیرتبه هم سهم گرفتند. فواد همزه [معین وزارت خارجه و یکی از همرازان پادشاه عربستان سعودی - زمانی] به ساختمان لنگرگاه کشتی رفته، و والی جده بداخل کشتی رفت. بغیر از همراهان شاه سابق، چندین حاجی دیگر افغان هم در همان کشتی رسیده بودند. کپتان کشتی گفت که شاه در دوران سفر به مکالمه علاقه نداشته خاموش بود. غلام جیلانی [چرخ] سفیر سابق افغانستان در ترکیه، که سال گذشته هم اینجا بود، حضور داشت. وی برادر غلام نبی است، که بعد از تغییر رژیم در کابل، به عوض وی تعیین شد.»

سفیر انگلیس مینویسد که « گرچه استقبال [از شاه سابق] شاندار بود، اما من فکر میکنم که نباید به آن بی جهت اهمیت زیادی را قایل شد. فواد شب گذشته اشارتاً گفت: گرچه بعضی اوقات، مثل رویداد فعلی که هیئت کابل هم رسیده است، شرم آور است، اما حکومت حجاز باید در چنین موقعی استقبال مینمود. وی گفت که ابن سعود تصمیم داشت دیروز به جده بیاید، اما تصمیمش را بخاطری به تعویق انداخت تا فکر نشود که به ملاقات امان الله آمده است.»

۶. تلگرام ۲۰ اپریل نایب السلطنه هند به وزیر دولت در امور هند.

درین تلگرام وایسرای هند در صورت احتمال تصمیم غازی امان الله خان برای بازگشت به افغانستان از پلان کشتن یا توقیف غازی امان الله یادآور شده مینویسد که « ما اعتراف میکنیم که این همراهی شخصیت های برجسته که به رژیم گذشته ارتباط نزدیک دارند، بطرف حجاز، به این سو ظن می افزاید که شاید شاه سابق دست به کدام اقدام فوری بزند، اما ممکن است که از نظر سیاسی وی این کار را بعد از ادای مراسم حج انجام دهد. درینصورت، وی قادر نخواهد بود قبل از اواخر ماه اپریل (۲۹ اپریل مصادف با ۱۰ ذالحجه میباشد) مکه را ترک بگوید.

اگر بعد از آن وی بکوشد به افغانستان برسد، او شاید یا از راه زمینی طرف شمال و یا راه بحری پیش برود. اگر وی مسیر زمینی را انتخاب کند، مجبور است از عراق یا پارس، و یا هردو بگذرد. حکومت اعلیحضرت [پادشاه انگلستان] راجع به اینکه در عراق چه میتواند و چه را باید انجام دهد، بهترین قضاوت را خواهد کرد، اما ما فکر نمی کنیم که تلاش مداخله در حرکت وی در پارس ممکن و یا مطلوب باشد. اما اگر وی با کشتی از یکی از بنادر سواحل عربی خلیج عازم پارس شود، او باید حتماً به بحرین برود، و اگر قابل قبول باشد، باید از پیشرفت وی در آن نقطه ممانعت شود. اما به عقیده ما پلانی که احتمال بیشتر دارد اینست که وی در حجاز هویت خود را پوشانده و تلاش ورزد در لباس حاجیان عودت کننده هندوستانی یا افغان از طریق هند استفاده کند. این را باید به خاطر داشت که درین موسم علاوه بر حاجیان، افغانان محلی هم به تعداد زیاد در بسیاری نقاط هند موجود بوده و کشف را مشکل میسازد.

ما تصور میکنیم که اگر وی پای خود را در خاک هند بگذارد، شما اقدام ما را برای دستگیری اش تائیدخواهید نمود، و بر همین اساس دستگاه خود را آزمایش میکنیم تا ببینیم در نقاط مختلف احتمال دخول، چه وسایل شناسائی را در دسترس داریم.»

وایسرای هند از بی خبری ودرک این خطر واقعی توسط محمد نادر شاه تعجب نموده تقاضا مینماید تا محتوای تلگرام های اخیر از جده و مصر توسط مکوناچی، وزیرمختار انگلیس در کابل، بدسترس وی گذاشته شود. او مینویسد که «در آنصورت، ما پیشنهاد میکنیم که، مشروط به تائید شما، به او ننتها اجازه خواستن عکس ها، شرح مفصل، و وسایل دیگر شناسائی شاه سابق و همراهان او داده شود، بلکه ما همچنان با صمیمیت آماده هستیم تا به ایجینت های فرستاده شده نادر اجازه دهیم تا با مأمورین ما در بنادری که حجاج پیاده میشوند، همکاری کنند. نادر طبعاً اشخاص معتمدی را که با چهره شاه سابق و همراهانش آشنا باشند، خواهد فرستاد. این اشخاص طبعاً در هند کدام منصب رسمی نداشته، بلکه تمام امکانات لازم برایشان داده خواهد شد.»

۷. تلگرام شماره ۱۲۱ مؤرخ ۶ می، اندریو ریان سفیر انگلستان در جده به آرتر هیندرسن در دفتر خارجه .

درین تلگرام سفیر انگلیس در جده مینویسد که «من باگرفتن آخرین راپور از مکه تصور میکنم که شاه سابق فراتر از نشان دادن تقوا، دست آورد بیشتری نداشت، هرچند که وی با هندوستانی ها و افغانها تماس های متعددی داشت ، و درین رابطه شاید راه را برای کوشش بعدی بدست آوردن دوباره تاج و تخت آماده ساخته باشد. بنظر میرسد که هیئت کابل که توسط سیف الرحمن حمایت میشود، بمقابل وی ایستادگی نموده باشد. هیچ نشانه از همدردی سفیر افغانستان در قاهره در دست نیست . .. کاپی یک جزوه نه (۹) صفحه یی به دری که توسط شاه سابق در مکه توزیع شده است، به حکومت هند [بریتانوی] فرستاده شد. این جزوه حاوی دفاع مفصل از گذشته خودش و سوء استفاده نادر میباشد».

۸. تلگرام ۶ می وایسرای هند به پیرسی لوریان Percy Loraine

درین تلگرام نائب السلطنه هند به کمشنر عالی بریتانیا در قاهره مینویسد که « از جده راپور رسیده که امان الله و همراهانش ممکن است حجاز را توسط کشتی بخاری ایتالوی ترک بگویند. توقع میرود که این کشتی بتاريخ ۸ می از جده بطرف جینوا حرکت کند. آیا ممکن است هنگام عودت ترتیبات شناسائی شاه سابق توسط همان صاحب منصب شعبه اروپایی گرفته شود که با وی هنگام خروج مصاحبه نموده بود؟ وقتی از شناسائی شاه سابق مطمئن شدید، حکومت هند از این اطلاع شما خرسندخواهد شد. »

۹. تلگرام ۸ می گراهام R. Graham به دفتر خارجه

درین تلگرام سفیر انگلیس از روم به دفتر خارجه مینویسد که « افتخار دارم به اطلاع شما برسانم که مطابق به اطلاعاتی که توسط وزارت امور خارجه [ایتالیا] از انعه از اعضای معیتی شاه سابق که درینجا باقیمانده اند، بدست آمده است، انتظار میرود که وی [غازی امان الله خان] در اواسط این ماه به روم برگردد. طوری که من در تلگرام شماره ۷۸ مؤرخ ۴ اپریل خود اطلاع داده ام، وسایل شخصی شاه سابق برای تأدیة قروضش ضبط شده است ، و اعتقاد برین است که وی ایتالیا را تقریباً بدون هیچ پولی ترک گفته است . این وضعیت برای هر تلاش حاصل کردن دوباره تخت افغانستان یک نقص بزرگ ثابت خواهد شد، مگر اینکه وی در جده و یا جای دیگر پول جمع آوری کند.»

۱۰. تلگرام ۱۲ می آرتر هیندرسن Arthur Henderson به گراهام R. Graham

درین تلگرام محرمانه، سفیر انگلیس در روم مینویسد که « من دیروز از وزیر امور خارجه [ایتالیا] راجع به رفتار شاه سابق در مکه پرسیدم، و از او خواستم تا من را راجع به رفتار و حرکات آینده وی باخبر نگهدارد. وزیر امور خارجه در رابطه با رفتار شاه سابق اظهار رنجش کرده، وعده داد تا وی را تحت نظر داشته و معلومات کامل را در اختیار من قرار دهد. وزیر امور خارجه گفت که شاه سابق از حکومت ایتالیا خواسته بود تا حرکت بطرف مکه را از ما مخفی نگهدارد، که البته حکومت ایتالیا آنرا رد کرد. جلالتمآب علاوه کرد که وی شخصاً با دادن پناهندگی به شاه سابق در ایتالیا، مخالفت ورزیده بود، که مورد قبول قرار نگرفت. درین جا برای شاه سابق یکمقدار همدردی طبیعی وجود دارد، و پادشاه ایتالیا برای رهایشش یک قسمت قصر ناپلس را داده است، اما حکومت ایتالیا با قبولی هر نوع مصارفی که آنرا برای رهایش آماده سازد، به شدت مخالفت کرد. وزیر امور خارجه از فعالیت های سیاسی شاه سابق هیچ اطلاعی نداشت، اما معتقد بود که وی در مضیقۀ اقتصادی قرار داشته و بی فائده تلاش میورزید تا از راه خرید و فروش خانه در روم، پولی را کمائی کند».

۱۱. تلگرام ۱۲ می، مکوناچی **Richard Roy Maconachie** به آرتر هیندرسن **Arthur Henderson**

درین تلگرام وزیر مختار انگلیس در کابل به شعبۀ خارجه مینویسد که « وزیر خارجه [افغانستان] مراتب تشکر حکومت را از مواد راپورهای جده که توسط من داده شده بود، اظهار داشته است. ترتیبات استخباراتی خود آنها نیز بصورت بسیار درست کار میکرد، اما مکاتیب من در ارزیابی درست بودن آن بسیار مفید بود.

آنها فکر میکنند که امان الله به ایتالیا بخواهد گشت، اما معتقد اند که وی با روس ها در رابطه با اقدام بعدی به یک توافق سری رسیده است. آنها درین زمینه از هر معلومات استخباراتی حاصله حکومت اعلیحضرت [پادشاه انگلستان] مشکور خواهند بود، چون سفیر خود شان در روم، اگر بدتر نباشد، بی کفایت است، و آنها از رفتار حقیقی حکومت ایتالیا راضی نیستند».

منابع:

- اسناد آرشیف انگلستان، تلگرام ۱۴ اپریل ۱۹۳۱ سفیر انگلستان در جده به دفتر خارجه.
- تلگرام ۱۴ اپریل ۱۹۳۱ کمشنر عالی بریتانیا در قاهره به دفتر خارجه.

- تلگرام ۱۵ اپریل مکوناچی سفیر انگلستان در کابل به آرتر هیندرسن Arthur Henderson در دفتر خارجه.
- تلگرام ۱۹ اپریل سال ۱۹۳۱ نایب السلطنه هند برای سکرتر دولت در امور هند.
- تلگرام ۱۹ اپریل اندریو ریان سفیر انگلستان در جدہ به آرتر هیندرسن در دفتر خارجه.
- تلگرام ۲۰ اپریل نایب السلطنه هند به وزیر دولت در امور هند.
- تلگرام شماره ۱۲۱ مؤرخ ۶ می، اندریو ریان سفیر انگلستان در جدہ به آرتر هیندرسن در دفتر خارجه.
- تلگرام ۶ می وایسرای هند به پیرسی لوریان Percy Loraine.
- تلگرام ۸ می گراهام R. Graham به دفتر خارجه.
- تلگرام ۱۲ می آرتر هیندرسن Arthur Henderson به گراهام R. Graham.
- تلگرام ۱۲ می، مکوناچی Richard Roy Maconachie به آرتر هیندرسن.

(پایان)